

KAPITOLA SEDMÁ

Návrat do Battle Creeku

Krise náboženské svobody v Americe a v církvi

Pro Tajemství Bible přeložil Ladislav Hodač a kolektiv

Po generální konferenci v Minneapolis došlo k mnoha probuzením, protože lidem bylo představeno poselství seslané z nebe. Nicméně pokračující opozice vůči Jonesovi a Waggonerovi a Ellen Whiteové dílo značně brzdila a nakonec hojně vyhlášené Ducha svatého odvrátila. J. H. Morrison a někteří další delegáti konferenci předčasně opustili a vrátili se do Battle Creeku s "velmi barvitými zprávami" "skličujícího charakteru". **1** W. C. White O. A. Olsenovi, 27. listopadu 1888; *Manuscripts and Memories*, str. 129. Hlásili, že A. T. Jones "je podivín, a zdálo se, že by jim zlomilo srdce, kdyby si lidé mysleli něco jiného". Mnozí věřili v "neomylné učení autorů z Battle Creeku" Uriáše Smitha, G. I. Butlera a dalších a nedokázali si představit, že by tito mužové mohli stát na špatné straně sporu. **2** W. C. White J. H. Waggonerovi, 27. února 1889; *Manuscripts and Memories*, str. 136.

Po návratu do Battle Creeku se Ellen Whiteová dozvěděla o mnoha zprávách, které byly přivezeny z Minneapolis a které vedly lidi k přesvědčení, že "sestra Whiteová se změnila" a že její svědectví "změnilo svůj charakter". Při promluvě k lidem na shromáždění v Battle Creeku dostala příležitost jasně vyjádřit svůj "postoj, ale od mužů, kteří měli zaujmout postoj spolu s ní, nezaznělo ani slovo. ... Ani jeden se neodvážil říci: 'Jsem s tebou, sestro Whiteová. Budu stát při tobě.' Ačkoli "několik lidí si s ní po shromáždění potřásl rukou" a ulevilo se jim, když slyšeli "pravdu o věci", bylo "poměrně dost těch, kteří se drželi svých zlých domněnek a lpěli na zkreslených prohlášeních. ... Zdálo se, že raději věří nepravdivým zprávám". **3*** Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889, "Experience Following Minneapolis Conference" (Zkušenost po konferenci v Minneapolis); 1888 *Materials*, s. 354-355.

Po nepřítomnosti v Battle Creeku Ellen Whiteová o první sobotě po návratu do města obvykle promlouvala v Tabernacle. Byla pozvána, aby tak učinila, ale protože "dojmy, že se změnila, byly tak silné," přišli v sobotu ráno dva starší církve, bratři Amadon a Sisley, s dotazem, o čem hodlá mluvit. Ellen Whiteová dobře pochopila záměr této otázky a starší pokárala a zároveň požádala, aby A. T. Jonesovi byla dána příležitost promluvit "o poselství, které mu bylo dáno od Boha":

"Bratři, nechte tuto záležitost na Pánu a sestře Whiteové, protože ani Pán, ani sestra Whiteová nepotřebují, aby jim bratři diktovali, jaké téma jim předloží. Jsem doma v Battle Creeku ... a nežádáme o povolení stoupnout si za kazatelnu v Tabernacle. Beru to jako své právoplatné postavení, které mi udělil Bůh. Je tu však bratr Jones, který se nemůže cítit tak, jako já, a který bude čekat na pozvání od vás. Měli byste v této věci splnit svou povinnost a otevřít mu cestu."

Starší prohlásili, že se necítí být oprávněni pozvat ho, aby promluvil, dokud se neporadí s bratrem Smithem, zda to schválí, protože starší Smith je starší než oni. Řekla jsem: "Udělejte to tedy ihned, neboť čas je drahocenný. K tomuto lidu má přijít poselství a Pán vyžaduje, abyste mu otevřeli cestu." **4** *Tamtéž*, s. 355-356.

Po téměř týdnu, kdy Jones nebyl pozván, aby promluvil k lidem, poslala Ellen Whiteová pro starší církve, aby se zeptala na důvod zdržení. "Prescott, Amadon a Sicily [sic] přinesli jednotné svědectví", že bratr Smith "se rozhodl, že by nebylo dobré [Jonese] pozvat, protože zaujímá silné postoje a téma národních reforem zavedl příliš daleko". Smith se domníval, že "Jones se vyjadřoval poněkud extravagantně a zastával extrémní názory, a nepovažoval za nejlepší nápad požádat ho o

slovo". Když Ellen Whiteová slyšela jejich odpověď, "cítila se vytrvalou snahou zavřít dveře každému paprsku nebeského světla hluboce rozhořčena". Asi patnáct minut vydávala "velmi jasné svědectví", které bylo "tak ostré a důrazné, jako ještě nikdy v životě". "Řekla jim zcela naplno, co si o tomto způsobu uvažování myslí": **5*** Ellen G. Whiteová R. A. Underwoodovi, Dopis 22, 18. ledna 1889.

Odpověděla jsem: "Nuže, pokud starší Smith zaujímá toto stanovisko, Bůh ho jistě odstraní z cesty, neboť Bůh mu nedal pravomoc říkat, kdo z našeho vlastního lidu smí přednášet v Tabernacle a kdo ne. Ale pokud bude zastávat toto stanovisko, zajistíme si ve městě sál a slova, která Bůh dal br. Jonesovi k mluvení, lid uslyší." **6** Ellen G. Whiteová Uriášovi Smithovi, Dopis 20, 6. ledna 1891; 1888 *Materials*, s. 847, 848.

Řekla jsem jim něco málo o tom, jak se věci vyvíjely v Minneapolis, a uvedla jsem své stanovisko, že farizejství zde v táboře v Battle Creeku působí jako kvas a že to postihlo i sbory adventistů sedmého dne. ...

Duchovní slabost a slepota postihla lid, který byl požehnán velkým světlem a vzácnými příležitostmi a výsadami. Stejně, jako reformátoři, vyšli z různých církví také oni, ale nyní jednájí částečně podobně, jako tenkrát [v roce 1844] tyto církve. Doufali jsme, že nebude třeba, abychom opět odešli." **7** Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889; 1888 *Materials*, s. 356-357.

Jako by nestačilo, že se snažili Jonese udržet mimo Tabernacle, "byla učiněna opatření, aby byl vyloučen ze školy z obavy, že by se objevilo něco, co by bylo v rozporu s tím, co se učilo." V dubnu 1888 navrhl výbor Generální konference jmenovat A. T. Jonese učitelem na Battle Creek College, **8** "Minutes of the General Conference Committee," (Zápis z výboru Generální konference), patnácté setkání, 5. dubna 1888. "a přestože přijel na východ s očekáváním, že bude učit na škole, vypadalo to, že mu nebude přiděleno žádné místo". Když na konferenci v Minneapolis neprošlo usnesení o omezení toho, co se může na škole vyučovat, uvědomila si správní rada školy vedená Uriášem Smithem, že "nepodnikla žádné formální kroky ohledně toho, aby A. T. [Jones] učil". Proto "odhlasovali, že místo něho pro výuku biblického kurzu zaměstnají U. Smitha a F. D. Starra."

Nedlouho poté však výbor Generální konference navrhl, aby F. D. Starr odjel do Indiany, protože "mají velkou nouzi o lidi", a znovu doporučil radě, aby si "promluvila s Jonesem", protože na východ přijel na jejich žádost. Zvláštní tříčlenný výbor, který tvořili G. I. Butler, Uriah Smith a W. W. Prescott (prezident školy v Battle Creeku), měl "se starším Jonesem dlouhou poradu", a jaká to byla porada. Výbor trval na tom, aby je "zcela jednoznačně ubezpečil, že pokud bude zaměstnán, aby pomohl s přednáškami, nebude vědomě učit žádné názory, které by byly v rozporu s těmi, které si rada přeje, aby byly vyučovány". **9** W. C. White Mary Whiteové, 24. listopadu 1888; *Manuscripts and Memories*, s. 126-127.

To, co se jim nepodařilo schválit usnesením v Minneapolis, nyní Jonesovi uložili přímo. Ellen Whiteová byla takovým jednáním rozhořčena. Krátce nato se zeptala, zda všechny pokusy udržet Jonese mimo školu a Tabernacle byly "inspirovány Duchem Božím?". Její odpověď: "Zajisté na vás nepůsobil duch inspirace od Boha, ale z jiného zdroje." Tato situace ji vedla k úvaze: "Jak málo lidí rozumí nebo se snaží pochopit tajemství odmítnutí Židů a povolání pohanů." **10** Ellen G. White, Rukopis 16, leden 1889; 1888 *Materials*, str. 259.

Náboženská svoboda.

Patnáctiminutový rozhovor Ellen Whiteové se staršími z Tabernacle nezůstal bez výsledku. Bratr Amadon "se rozhybal a vyzval ke schůzkám na sobotní a nedělní večer", aby Jones v Tabernacle

mohl promluvit. Podle W. C. Whitea mluvil Jones o náboženské svobodě a "vedl si opravdu dobře". Bylo tam několik významných občanů, včetně soudce Gravese a Eda Nicholse, kteří byli "velmi potěšeni". Jonesova prezentace byla otištěna v Battle Creeku v deníku *Daily Journal*, kterého bylo rozdáno "2300 kusů". **11** W. C. White Mary Whiteové, 24. listopadu 1888; *Manuscripts and Memories*, str. 127. Vzhledem k zájmu, který to vyvolalo, bylo Jonesovi povoleno v prezentacích v Tabernacle pokračovat. Zatímco vedoucí církve se o Jonesově poselství a jeho stylu prezentace vyjadřovali hanlivě, světové noviny ho za obojí chválily. Deník *Daily Journal* v Battle Creeku třetí setkání s ním popsal takto:

Velmi početné a pečlivě naslouchající publikum, které tyto přednášky navštěvovalo, svědčí o velkém zájmu našich občanů o ně, stejně jako o schopném a výmluvném způsobu, jakým bylo toto téma prezentováno. Pan Jones ve své třetí přednášce hovořil více než dvě hodiny. Posluchači byli po celou dobu tak hluboce zaujati, že chvílemi ani nedýchali. **12** Battle Creek *Daily Journal*, 11. prosince 1888, str. 3.

Následující týden Jones doprovázel Ellen Whiteovou do Potterville ve státě Michigan, kde se 22. až 27. listopadu konala shromáždění. Ellen Whiteová byla pozvána bratrem Van Hornem a ráda se zúčastnila v naději, že její přítomnost odstraní předsudky vůči Jonesovi a Waggonerovi. Během ranních shromáždění, "když byli přítomni pouze naši bratři," hovořila Ellen Whiteová velmi otevřeně o konferenci v Minneapolis a "mluvila o světle, které jí, co se týká varování a pokárání pro svůj lid, Pán ve své milosti dal". Varovala bratry před nebezpečím, že se stanou "trpaslíky v duchovních věcech", protože vkládají svou důvěru "v jednoho muže" - G. I. Butlera. Lidé se oddělovali od Boha tím, že vzdávali hold lidským bytostem. Ellen Whiteová také hovořila o atmosféře, která je obklopovala díky jejich posměchu, žertování a vtípkům. **13** Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889; *1888 Materials*, s. 357-359.

A. T. Jones pronesl v Potterville tři podobné přednášky jako v Battle Creeku, "z nichž dvě se týkaly našeho národa, blížících se otázek týkajících se církve a státu, a varování – třetího andělského poselství – které musí být našemu lidu předáno." Ačkoli I. D. Van Horn v časopise *Review* uvedl, že se zde "neprojevovala žádná lehkovážnost nebo ležérnost" a že každodenní svědectví Ellen Whiteové, "zjevně diktované Duchem svatým, velmi přispělo k zájmu a síle shromáždění", **14** I. D. Van Horn, "The Michigan State Meeting," *Review and Herald Extra*, 11. prosince 1888, str. 780. její hodnocení bylo úplně jiné. Mluveno jazykem pozdního deště jasně prohlásila, že jejich postup v Minneapolis "byl vůči Duchu svatému krutostí", a "prosila je, aby s tím okamžitě přestali". Doufala, že Pottervillská shromáždění něco změní, "ale postoj staršího Butlera a staršího Smithe je ovlivnil, aby neprovedli žádnou změnu, ale zůstali stát v postojích, které zaujali. Nedošlo k žádnému doznání ani pokání. Požehnané shromáždění skončilo. Mnozí byli posíleni, ale pochybnosti a temnota na některé lidi dolehly ještě více než předtím. Rosa a mrhnutí milosti z nebe, které obměkčily mnohá srdce, jejich nitro nezavlažily." **15** Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889; *1888 Materials*, str. 360.

Ellen Whiteová měla dobrý důvod k obavám. V průběhu 80. let 19. století nabývaly nedělní zákony a pronásledování za jejich porušování na síle a rozsahu, ale nyní, v době, kdy by se adventisté sedmého dne měli o tato témata živě zajímat, byli mnozí zaměstnání dohadováním se o věrouce a otázky náboženské svobody, která byla v sázce, ignorovali.

V letech 1885 až 1887 bylo jen v Arkansasu téměř dvacet stoupenců soboty obviněno ze znesvěcení neděle a každý z nich dostal pokutu ve výši 500 dolarů. V roce 1887 se Prohibiční strana a Ženský křesťanský svaz mírnosti postavily na stranu Národního reformního sdružení, které usilovalo o zavedení zákonů o neděli jako prostředku ke zlepšení americké morálky. Počátkem roku 1888 se dobře známý římskokatolický kardinál James Gibbons připojil k mnoha protestantům a podpořil petici Kongresu ve prospěch celostátních nedělních zákonů. Toto nedělní hnutí vyvrcholilo 21.

května 1888, kdy senátor H. W. Blair předložil v senátu Spojených států návrh zákona na podporu dodržování "dne Páně ... jako dne náboženského uctívání". Jen o několik dní později Blair předložil návrh na změnu Ústavy Spojených států a pokřesťanštění národního veřejného školství. Od založení adventního hnutí ve 40. letech 19. století se jednalo o první takový zákon, který se dostal před Kongres. **16** Více informací o těchto událostech, viz poznámka.

Uprostřed těchto monumentálních posunů, které byly považovány za naplnění biblických prorocství, se v Minneapolis odehrál jeden z největších sporů v dějinách církve adventistů. Tam byly "projevy Ducha svatého", které měly lid připravit na to, aby v takových dobách obstál, "přičítány fanatismu". **17** Ellen G. Whiteová O. A. Olsenovi, Dopis 81, 31. května 1896; *1888 Materials*, str. 1565.

Ellen Whiteová na konferenci promluvila ostře: "Protože názory některých lidí nejsou v každém bodě učení přesně v souladu s jejich představami ... je velká otázka náboženské svobody národa, kde je dnes tolik v sázce, pro mnohé bezvýznamná." **18** Ellen G. White, Rukopis 24, prosinec 1888; *1888 Materials*, str. 210. Když viděla, jak se proti Jonesovi a Waggonerovi v důsledku sporu v Minneapolis staví opozice, velmi to Ellen Whiteovou znepokojilo. Protože oba muži byli tak aktivně zapojeni do práce církve v oblasti náboženské svobody, předsudky vůči nim by se pravděpodobně přenesly i do této důležité práce.

Jones i Waggoner byli spoluredaktory časopisu *American Sentinel* (církvního měsíčníku o náboženské svobodě, který začal vycházet v roce 1886) a byli pravděpodobně nejaktivnějšími a nejzkoušenějšími autory a učiteli v této oblasti. Oba muži byli požádáni, aby si pročetli nové vydání Velkého sporu od Ellen Whiteové a před jeho vytištěním v roce 1888 "ho podrobili pečlivé kritice a opravám". **19*** W. C. Whiteová C. H. Jonesovi, 18. května 1887; A. L. White, *The Lonely Years*, str. 438.

Nejen to, Jonesova kázání na toto téma se navíc setkala s dobrým ohlasem "prominentních občanů", když přednášel v Tabernacle. Jako první adventista předstoupil před Senát Spojených států (před Výborem pro vzdělávání a práci svědčil 13. prosince 1888 proti Blairovu nedělnímu zákonu), a jeho úsilí bylo stejně chvályhodné. Ačkoli byl Jones v podstatě samouk, protože jako student nikdy neměl možnost navštěvovat adventistickou školu, jeho obhajoba svobody svědomí a náboženské svobody před Senátem byla působivá. Jím předložené argumenty byly podobné těm, které sdílel v Tabernacle, ale během devadesáti minut, kdy měl možnost mluvit, byl jen předsedou (senátorem Blairem) přerušen celkem sto šedesát devětkrát. Přesto Pán vložil Jonesovi do úst ta správná slova, a zákon do uplynutí padesátého funkčního období kongresu nebyl schválen. **20*** Viz: *The Sentinel Library*, 15. září 1889.

Týden modlitebního probuzení.

Pouhé dva dny po Jonesově vystoupení v americkém Senátu se vrátil do Battle Creeku, aby se spolu s Ellen Whiteovou zúčastnil modlitebních setkání v Týdnu modliteb, který byl naplánován na 15. až 22. prosince. Před Týdnem modliteb Ellen Whiteová varovala z kazatelny modlitebny Tabernacle a prostřednictvím stránek *Review*, před "blížící se krizí". Lamentovala, že nebylo "v Božím plánu, aby světlo" bylo před lidmi skrýváno; "ta přítomná pravda, kterou potřebovali" pro tento čas. Vylití Božího Ducha, které je mělo na takovou krizi připravit, bylo zadržováno. Rozuměla nedostatečné připravenosti Božího lidu a tomu, že mnozí po celá léta "seděli v klidném očekávání této události". Byl to čas pro "akci, ne pro lenost a duchovní otupělost":

Boží lid čeká velká krize. Již brzy se náš národ pokusí prosadit, aby všichni dodržovali první den v týdnu jako posvátný den. ... [P]roto musí mezi Božím lidem, který dodržuje přikázání, dojít k větší duchovnosti a hlubšímu zasvěcení Bohu. ...

Pokud ve svém náboženském životě nepovstanete k vyššímu, svatějšímu postoji, nebudete připraveni na příchod našeho Pána. ... Protože jim bylo dáno velké světlo, očekává Bůh od svého lidu odpovídající horlivost, oddanost a věrnost. Úměrně tomu však bude existovat temnota, nevíra a slepota, protože lidé pravdu nedocení a nebudou podle ní jednat. ...

Pokud náš lid setrvá ve stavu netečnosti, v jakém byl doposud, Bůh na něj nemůže vylít svého svatého Ducha. Nejsou připraveni s ním spolupracovat. Neuvědomují si hrozící nebezpečí a nejsou pro tuto situaci v dostatečně bdělém stavu. ...

Poselství třetího anděla obsahuje více, než se mnozí domnívají. Jak vykládají pasáž, která říká, že anděl sestoupil z nebe a země se rozzářila jeho slávou? Toto není doba, kdy může být naše nečinnost omluvena. ...

Je třeba vyburcovat lidi, aby si uvědomili nebezpečí současné doby. Strážní spí. Jsme o mnoho let pozadu. **21*** Ellen G. White, "The Approaching Crisis," *Review and Herald Extra*, 11. prosince 1888, str. 4.

V kázání, které Ellen Whiteová pronesla 8. prosince v Battle Creeku, vyzvala lid, aby se "připravil na týden modliteb tím, že pokoří svá srdce před Bohem". Varovala, že se "blíží konec doby milosti" a že je čeká velké dílo, které mají pro Boha učinit. Nastal čas, kdy měla být pozornost lidu obrácena "ke Svatyni v nebi". Hlasitě zvolala, že Bůh "pracuje pro svůj lid", aby "nebyl ponechán v temnotě". Chtěl, aby jejich oči byly pomazány, aby mohli "rozlišovat mezi působením mocností temnoty a jednáním Ducha svatého". **22** Ellen G. White, "David's Prayer," Sermon, 8. prosince 1888, *Review and Herald*, 18. prosince 1888, s. 786-787.

V článku otištěném k Týdnu modliteb Ellen Whiteová psala o nadcházející krizi a jasně lidem řekla: "Usnuli jsme a naše lampy zhasínají. ... Laodicejské poselství se vztahuje na Boží lid v této době. Říkají: 'Jsem bohatý, zbohatl jsem a nic nepotřebuji.'" Varovala bratry před "těžkým hříchem" farizejství, který se dostal do jejich středu a který je vede k pocitu, "že jsme spravedliví a všechny naše skutky jsou záslužné, zatímco jsme daleko od správného ducha vůči Bohu a bratrům." Svým odporem vůči poselství přineseném Jonesem a Waggonerem, "dělali z člověka zločince kvůli nějakému slovíčku". **23** Ellen G. White, "Our Duties and Obligations," *Review and Herald*, 18. prosince 1888, s. 794-795.

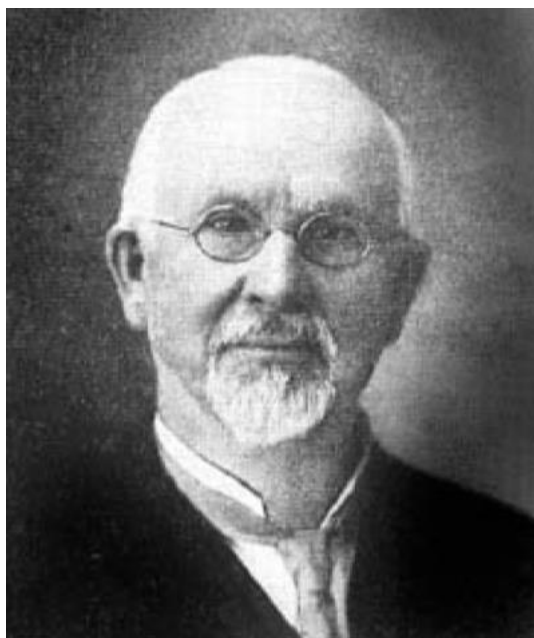
Když začal Týden modliteb, Ellen Whiteová se snažila vzbudit pozornost bratří a poukázat na jejich skutečné pocity ohledně Jonese a Waggonera a práce, kterou konají pro náboženskou svobodu. Bez ohledu na tvrzení mluvily jejich činy hlasitěji než slova. Varování v časopise *American Sentinel* neovlivňovala lidi tak, jak by měla, protože nedošlo k jednotnému doporučení ze strany lidí zastávající vedoucí pozice. Proto byla církev "v přípravách na dílo daleko pozadu" a v důsledku toho byla Boží požehnání "odejmuta":

Kdyby tomu nebránily protichůdné vlivy, dalo by se toho se Sentinelem mnoho udělat. I když se proti němu nikdo přímo nevyjadřuje, činy odhalují lhostejnost, kterou vůči němu cítí. ...

Sentinel byl podle Božího příkazu jedním z hlasů bijících na poplach, aby lidé slyšeli, uvědomili si své nebezpečí a vykonali práci, která je v současné době zapotřebí. ... Pokárání v hlasu Pravého Svědka bylo slyšet, ale nebylo uposlechnuto. ...

Nechť každý Boží pracovník pochopí situaci a předloží Sentinel našim sborům, vysvětlí jeho obsah a naléhavě upozorní na varování a fakta, která obsahuje. ... Ať neposvěcené dojmy a pocity nikoho nevedou k tomu, aby vzdoroval výzvě Ducha svatého.

Boží slovo o této významné době nemlčí a pochopí jej všichni, kdo se nevzpírají jeho Duchu. ... Pánova poselství světla jsou před námi již léta, ale nepřímé působení různých vlivů způsobilo, že varování přicházející prostřednictvím Sentinelu a "Svědectví" a prostřednictvím dalších nástrojů, které Pán posílá svému lidu, neměla žádný účinek. Nestůjte tomuto světlu v cestě. 24 Ellen G. White, "The American Sentinel and Its Mission," *Review and Herald*, 18. prosince 1888, str. 791.

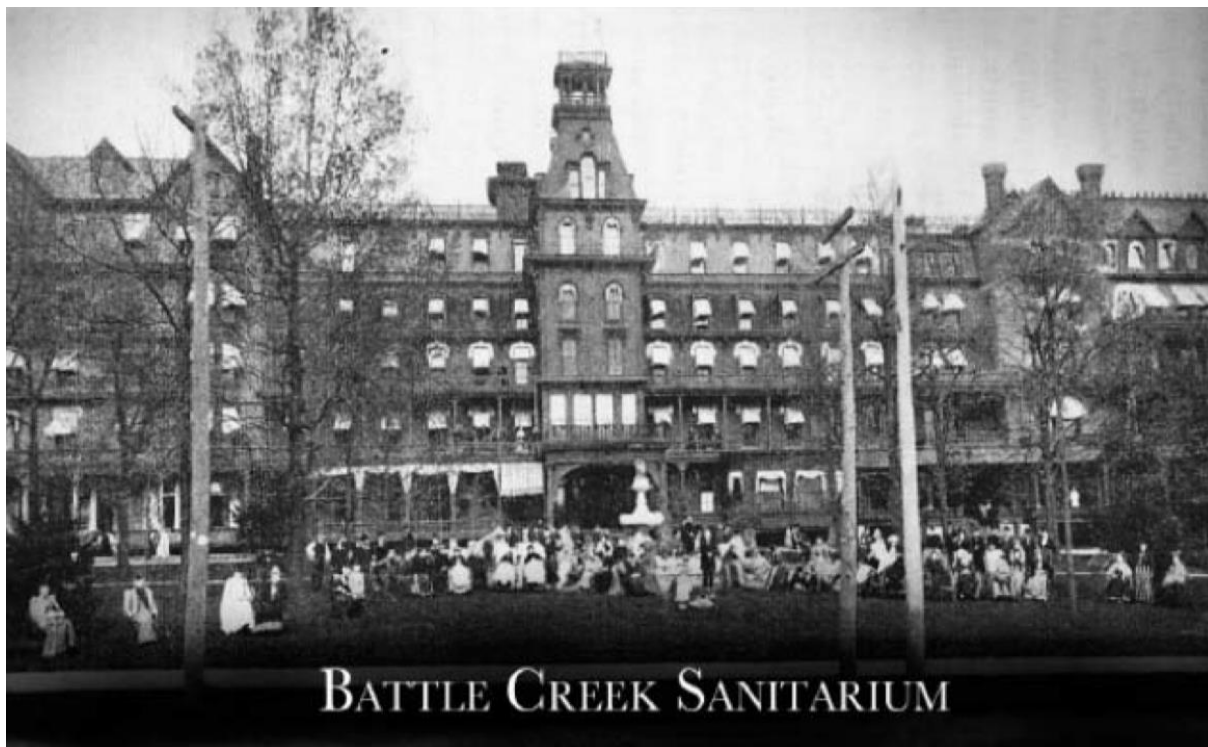
J. O. CORLISS

Tyto výzvy, které byly zveřejňovány na stránkách časopisu *Review*, spolu s poselstvími předávanými během Týdne modliteb, začaly přinášet výsledky. Ellen Whiteová, A. T. Jones a J. O. Corliss "horlivě pracovali. Brzy ráno mluvili v sanatoriu, v místní kapli... a v Tabernacle." Jones hovořil o aktuálním problému náboženského dodatku k ústavě, ale podle Ellen Whiteové "bylo hlavním tématem, o němž se hovořilo, ospravedlnění z víry a tato pravda přišla na Boží lid jako pokrm v pravý čas. Živá Boží zjevení byla představena v novém a vzácném světle". Přednesené poselství se netýkalo "pouze Božích přikázání – což byla část poselství třetího anděla – ale [také] Ježíšovy víry, která zahrnuje více, než se obecně předpokládá". Ellen Whiteová tak mohla radostně prohlásit: "Pravda, jaká je v Ježíši, doprovázená božskou mocí, byla předložena lidem a my máme důvod chválit Boha." 25* Ellen G. White, "Revival Work in the Battle Creek Church," *Review and Herald*, 12. února 1889, s. 106-107.

Poselství o spravedlnosti z víry bylo považováno za významnější, protože bylo prezentováno v kontextu náboženské svobody a svobody svědomí, což je základ, na němž je založena Boží vláda. "Duch svatý" odhalil "hluboký význam" těchto pravd, protože souvisely s "novým a překvapivým vývojem náboženského dodatku k ústavě". To vyvolalo na shromážděních "větší než obvyklý zájem, protože proroctví byla jasně aplikována" na jejich vlastní dobu. 26 *Tamtéž*.

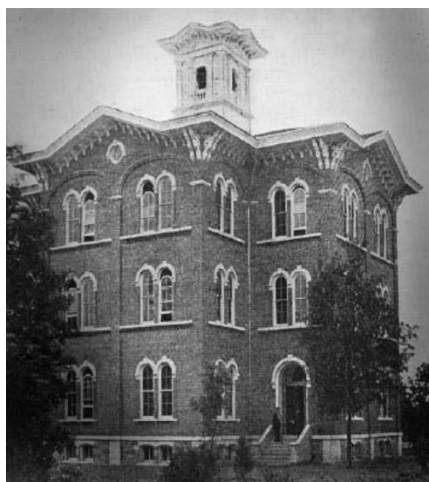
Přinesené poselství "mělo na posluchače úžasný účinek. Bylo mezi nimi mnoho lidí, kteří nebyli našeho vyznání a kteří byli hluboce pohnuti tím, že je důležité v boji za náboženskou svobodu něco udělat a udělat to hned." Ellen Whiteová mohla upřímně prohlásit: "Bůh poslal posly [Jonese a Waggonera], kteří studovali svou Bibli, aby zjistili, co je pravda, a studovali postupy těch, kteří hrají svoji roli v naplňování proroctví při zavádění náboženských změn. ... A to se nemá ozvat hlas přímého varování, který vyburcuje církev, aby si uvědomily, v jakém jsou nebezpečí?" Viděla, že

brzy nastane doba, kdy ti, kdo nejsou našeho vyznání, v důsledku tohoto poselství "vystoupí do popředí, opásají se celou Boží zbrojí a budou vyvyšovat [Jeho] zákon, přimknou se k Ježíšově víře a budou podporovat záležitost týkající se náboženské svobody". 27* Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889; 1888 *Materials*, s. 378-379

Vzhledem k zájmu, který vzbudila setkání v rámci Týdne modliteb, a to i mezi návštěvníky a pacienty sanatoria, pokračovala setkání na různých místech Battle Creeku ještě celý měsíc. Když Ellen Whiteová o této zkušenosti psala o něco později, vyjádřila radost z pohledu na nebeské světlo, které na lidi zářilo, a z pozitivních výsledků:

Mnozí hledali Pána s vyznáním hříchů a lítostí v nitru. ... Ti, kteří dosud téměř postrádali víru, poznali její prostotu a mohli se chopit Božích zaslíbení. ... [J]ejich víra byla zaměřena na Krista, naši Spravedlnost. ...

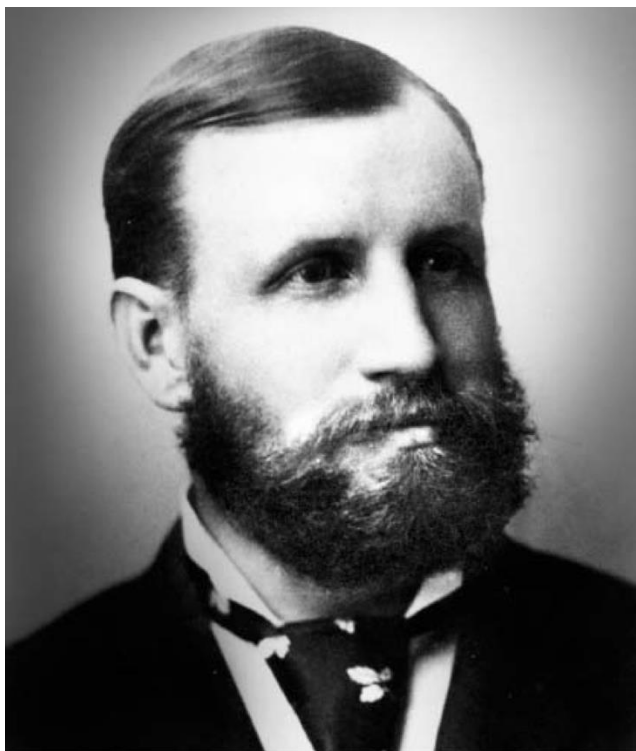

BATTLE CREEK COLLEGE

Na škole se konala setkání, která byla velmi zajímavá. Duch Páně působil na srdce a vykonal vzácné dílo obrácení lidí. Nebylo cítit ani se neprojevovalo žádné nezdravé vzrušení. Dílo bylo vykonáno hlubokým působením Ducha svatého. ... Když se z těchto studentů Battle Creek College, dosud neznalých pravdy a spásné Boží milosti, jeden za druhým hlásili ke Kristově věci, jaká radost byla na nebeských nádvořích... a dělníci Bohu vyjádřili vděčnost. ...

Setkání se konaly i v nemocnici ... Sanitarium Hospital. ... Bylo tam mnoho lidí, jejichž mysl byla zastřena pochybnostmi, ale světlo, kterého se jim dostalo při výkladu Písma, povzbudilo jejich víru, zatímco pravda byla jejich mysli a srdci zjevena ve světle, v jakém ji nikdy předtím neviděli. Oni ... si uvědomili to, jak jejich nevíra zneuctívala Stvořitele. ... Hluboce jsme litovali, že [setkání] nemohla pokračovat déle. ...

*Proběhla setkání s pracovníky nakladatelství. ... Bylo vydáno mnoho dobrých svědectví a mé srdce potěšilo, když jsem viděla, jak se lidé spojení s nakladatelskou prací po dobu třiceti let radují, jako se radují čerstvě obrácení lidé ze své první lásky. Za kázání, která kázal br. A. T. Jones, vyjadřovali srdečnou radost a vděčnost; viděli pravdu, dobrotu, milosrdenství a lásku Boží tak, jako nikdy předtím. Pokorili svá srdce, vyznali své hříchy a odstranili vše, co je oddělovalo od Boha, a Pán jim vložil do úst novou píseň, píseň chvály Jeho jménu. ... Ó, jak toužíme po tom, aby každý člověk vyšel do svobody Božích synů! Bude se někdo z těch, kdo ochutnali Chléb života, někdy štítit many, která byla pro jejich nitro na těchto setkáních tak sladká? 28 Ellen G. White, "Revival Work in the Battle Creek Church," *Review and Herald*, 12. února 1889, s. 106-107.*

W. W. PRESCOTT

Tak se "požehnání tohoto Týdne modliteb rozšířilo po celé církvi. Lidé činili pokání. Ti, kdo okrádali Boha na desátcích a obětech, vyznali své provinění a zjednali nápravu a mnozí, kteří nikdy nepocítili, že by jim Bůh odpustil hříchy, byli Bohem požehnáni. Všechny tyto vzácné plody svědčily o Božím díle." 29 Ellen G. White, *Rukopis 30*, 30. června 1889; 1888 *Materials*, str. 367.

Dokonce i někteří, kteří ještě nedávno bojovali proti Bohem vyslaným poslům, začali rozpoznávat svůj hřích. Během jednoho shromáždění v týdnu modliteb k vydání svědectví povstal W. W. Prescott. "Pokusil se promluvit, ale jeho srdce bylo příliš plné. Stál tam pět minut v naprostém tichu

a plakal. Když promluvil, řekl: 'Jsem šťastný, že jsem křesťanem'. Pronesl velmi přímé svědectví. Zdálo se, že jeho srdce je rozlomeno Duchem Páně." **30** Ellen G. White, Rukopis 25, "Diary," prosinec 1888; Arthur L. White, *The Lonely Years*, str. 421.

Vidět ředitele školy v takovém stavu lítosti mělo vliv i na ostatní. Ellen Whiteová "vyzvala ty, kteří nepřijali pravdu, a ty, kteří neměli důkazy o svém přijetí Bohem, aby přišli dopředu. Vypadalo to, že se dalo do pohybu celé shromáždění". Té noci "vydali mnozí další vzácné svědectví, že jim Pán odpustil hříchy a dal jim nové srdce. Slova pravdy, která pronesl starší Jones, byla pro jejich nitro požehnáním". **31** *Tamtéž*.

Jeden z bratrů, který byl osobně přítomen Týdnu modliteb, Jonesovu posvěcenou práci během setkání popsal následujícími slovy: "Bratr. A. T. Jones přednesl většinu kázání. Přál bych si, abyste mohli slyšet některá jeho kázání. ... Myslím, že některá jeho kázání jsou nejlepší, jaká jsem kdy slyšel. Všechna jsou také nová. Ve svých kázáních je originální a ve svých praktických kázáních se zdá být velmi něžný a hluboce prožívá vše, co říká." **32** Dan T. Jones J. W. Wattovi, 1. ledna 1889. Není divu, že Ellen Whiteová prohlásila: "Bůh ... dal těmto mužům [Jonesovi a Waggonerovi] dílo, které mají vykonat, a poselství, které mají nést a které je přítomnou pravdou pro tuto dobu. ... [K]am toto poselství přichází, nese dobré plody." **33** Ellen G. White, Rukopis 24, listopad 1888; *1888 Materials*, str. 228.

Zarmoutili Božího Ducha.

Bylo by hezké, kdybychom zde mohli tuto kapitolu ukončit, ale historie nám to nedovoluje. Přestože díky práci Jonese a Waggonera mnoho lidí v Battle Creeku obdrželo požehnání z nebe, odpor byl stále velký. Ellen Whiteová se mohla radovat, že "se bratru Jonesovi konečně otevřela cesta, ale nebylo příjemné bojovat o každý milimetr přednosti a výsady předkládat lidem pravdu". Když začal Týden modliteb, Ellen Whiteová "toužila slyšet ty lidi, kteří považovali za ctnost vzpírat se světlu a důkazům, jak uznají působení Božího Ducha, odhodí svou nevíru a přijdou ke světlu". Věděla, že "pokud to neudělají, jejich cesta se stane temnější, protože neuznané, vyznáním nepřijaté a nezlepšující se světlu se stává temnotou pro ty, kdo ho odmítají". Čím déle by čekali s uznáním světla, kterým pohrdali, tím těžší by pro ně bylo "se vrátit a paprsky posbírat. ... Vykročení na cestu nevíry a odmítání světla je nebezpečná věc":

*Lidem byla předložena vzácná pravda a světlu, nepoddajná srdce však neobdržela žádné požehnání. Nemohla se radovat ze světla, které by, kdyby bylo přijato, přineslo jejich nitru svobodu, pokoj, sílu, odvahu a radost. ... **34*** Bůh působil, ale ti, kteří si zvolili jít po své vlastní cestě ... se cítili více utvrzení a odhodláni vzdorovat. Jak tento prvek pojmenujeme? Je to vzpoura jako za časů Izraele. ...*

Pán působil uprostřed nás, ale někteří požehnání nepřijali. Měli tu čest slyšet nejvěrnější kázání evangelia. Poselství, které Bůh dal svým služebníkům, aby je předali jim, poslouchali s uzamčeným srdcem. Neobrátili se k Pánu ... ale využili všech svých sil, aby na poslech a poselství našli nějaké nedostatky, a zarmoutili tím Božího Ducha. ...

Běda vši takové nevěře a kritice, jaké se projeví v Minneapolis a v Battle Creeku. ... Důkazy na každém kroku, že Bůh působí, nezměnily zjevný postoj těch, kteří na samém počátku sledovali cestu nevíry, která byla urážkou Boha. S touto překážkou kterou sami postavili, oni – podobně jako Židé, hledali něco, co by posílilo jejich nevíru a dalo jim zdánlivě najevo, že mají pravdu. ...

Ustupte z cesty, bratři. Nestavte se mezi Boha a jeho dílo. Pokud sami nenesete břemeno poselství, připravte cestu těm, kteří břemeno poselství nesou. ...

Satan dělá vše pro to, aby lidé věřící přítomné pravdě byli oklamáni... aby ti, kdo přijali nepopulární pravdu, kdo měli velké světlo a velké výsady, měli ducha, který prostupuje svět. I když je to v malé míře, přesto je to stejný princip, který, když svojí mocí ovládá mysl, vede k určitým výsledkům. ... Výsledek je stejný jako u Židů – osudová zatvrzelost srdce. 35 Ellen G. White, Rukopis 30, 30. června 1889; 1888 *Materials*, s. 366-369, 378-379, 381.

Odpor proti světlému seslanému nebem existoval v samotném srdci díla v Battle Creek. 36* Místo aby bratři připravovali cestu pro hlasité volání a pozdní déšť, stavěli se mezi Boha a Jeho dílo. Duch, který vede světské lidi k přijímání zákonů omezujících svobodu svědomí, působil i v Církvi adventistů sedmého dne. Pokud se něco nezmění, výsledkem bude osudová zatvrzelost srdce.

Můžeme být vděční, že i když byl Boží Duch v Minneapolis a v Battle Creeku zarmoucen, Pán se své církve nevzdal. Mezi vedoucími bratry převládala nevíra, kritika a odpor, přesto lidé roztroušení po celé zemi museli mít možnost slyšet to nejcennější poselství. Na výsledky vyslechnutí a přijetí tohoto poselství se podíváme v následujících kapitolách.

KAPITOLA 7. POZNÁMKY NA ZÁVĚR.

1. W. C. White O. A. Olsenovi, 27. listopadu 1888; *Manuscripts and Memories*, str. 129.
2. W. C. White J. H. Waggonerovi, 27. února 1889; *Manuscripts and Memories*, str. 136.
3. Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889, "Experience Following Minneapolis Conference" (Zkušenost po konferenci v Minneapolis); 1888 *Materials*, s. 354-355. K Rukopisu č. 1216, jak se nachází v 1888 *Materials* na str. 354, byla přidána poznámka pod čarou, která se snaží zmírnit dopad této události, jak jej popsala Ellen Whiteová. Zdá se, že spíše než věřit slovu Ellen Whiteové se čtenáři doporučuje přečíst si části knihy A. V. Olsona *Through Crisis to Victory: 1888-1901* (Od krize k vítězství), jejíž název mluví sám za sebe. Je však třeba připomenout, že A. V. Olson zemřel v roce 1963, tedy tři roky před vydáním své knihy, která v té době vyšla pod záštitou Ellen G. White Estate Board, jejímž tajemníkem byl A. L. White.
4. *Tamtéž*, s. 355-356.
5. Viz: Ellen G. Whiteová R. A. Underwoodovi, Dopis 22, 18. ledna 1889, a Rukopis 30, červen 1889, a Ellen G. Whiteová Uriáši Smithovi, Dopis 20, 6. ledna 1891; 1888 *Materials*, s. 241, 356, 847. Viz. také: W. C. White Mary Whiteové, 24. listopadu 1888; *Manuscripts and Memories*, p. 127. To je dokonalý příklad nezpochybnitelné podpory Ellen Whiteové Jonesovi a vedle toho těch, kteří proti Jonesovi bojovali, protože ho v otázkách národních reforem nebo náboženské svobody považovali za extremistu. Podobná obvinění proti němu vznášejí také dnes ti, kteří tvrdí, že byl extremistou ve všech oblastech práce pro náboženskou svobodu. Ellen Whiteová však v roce 1888 Smithova obvinění nepodporovala a ani se nezdá, že by u ní mohli najít oporu ti, kteří i dnes veškerou jeho práci mylně představují jako špatnou.
6. Ellen G. Whiteová Uriáši Smithovi, Dopis 20, 6. ledna 1891; 1888 *Materials*, s. 847, 848.
7. Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889; 1888 *Materials*, s. 356-357.
8. "Minutes of the General Conference Committee" (Zápis z jednání výboru Generální konference), patnácté zasedání, 5. dubna 1888.

9. W. C. White Mary Whiteové, 24. listopadu 1888; *Manuscripts and Memories*, s. 126-127; a "Battle Creek College Board Minutes" (Zápis z jednání rady školy v Battle Creeku), 22. a 25. listopadu 1888.
10. Ellen G. White, Rukopis 16, leden 1889; *1888 Materials*, str. 259.
11. W. C. White Mary Whiteové, 24. listopadu 1888; *Manuscripts and Memories*, str. 127.
12. Battle Creek *Daily Journal*, 11. prosince 1888, str. 3.
13. Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889; *1888 Materials*, s. 357-359.
14. I. D. Van Horn, "The Michigan State Meeting", Review and Herald Extra, 11. prosince 1888, str. 780.
15. Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889; *1888 Materials*, str. 360.
16. Základní informace o těchto událostech naleznete zde: A. T. Jones, *The Sentinel Library*, 15. září 1889; W. A. Blakely, *American State Papers Bearing on Sunday Legislation*, (Washington, D.C.: The Religious Liberty Association, 1911); Eric Syme, *A History of SDA Church-State Relations in the United States* (Mountain View, CA: Pacific Press, 1973).
17. Ellen G. Whiteová O. A. Olsenovi, Dopis 81, 31. května 1896; *1888 Materials*, str. 1565.
18. Ellen G. White, Rukopis 24, prosinec 1888; *1888 Materials*, str. 210.
19. W. C. White C. H. Jonesovi, 18. května 1887; v A. L. White, *The Lonely Years*, str. 438. Je pravděpodobné, že Jones nebo Waggoner napsali poznámky týkající se aktuálního dění v oblasti náboženské svobody, které byly zařazeny jako dodatky do vydání *The Great Controversy* (Velký spor věků) z roku 1888. Na straně 565 Ellen Whiteová uvádí, že "katolicismus získává půdu na všech stranách". Poznámka pod čarou odkazuje čtenáře na přílohu, kde jsou uvedeny další informace. Na straně 573 Ellen Whiteová píše, že "v rozhodnutích, která nyní probíhají ve Spojených státech a jejichž cílem je zajistit církevním institucím podporu státu, jdou protestanti ve stopách papeženců". Čtenáře opět odkazuje na dodatek, kde jsou uvedeny další informace, které se v knize *Spirit of Prophecy* (Duch proroctví), svazek 4, vydání z roku 1884, nenachází. Podle White Estate napsal tyto dodatky s největší pravděpodobností Jones nebo Waggoner. Obě poznámky byly ve vydání z roku 1911 odstraněny, pravděpodobně proto, že již nereprezentovaly aktuální události. Jde o to, že vydání *The Great Controversy* z roku 1888 bylo připraveno právě pro tuto dobu (1888), aby upozornilo čtenáře na dění ve Spojených státech a ve světě. Ellen Whiteová si byla natolik jistá prací Jonese a Waggonera, že dovolila, aby byly jejich názhledy přidány do dodatku. Je také skutečností, že Bůh posílal nejcennější poselství, aby připravil církev na sdílení stejného poselství se světem. Naneštěstí leželo vydání *The Great Controversy* z roku 1888 téměř dva roky ladem ve skladu Review and Herald, především jako důsledek odporu vůči poselství a poslům.
20. Viz: *The Sentinel Library*, 15. září 1889. Je možné, že si my adventisté neuvědomujeme svůj dluh vůči Bohu za to, že, pokud jde o náboženskou svobodu, poslal A. T. Jonese na obranu církve i národa? Jonesovu práci pro náboženskou svobodu však nelze ocenit, aniž bychom si nejprve přečetli jeho díla, z nichž mnohá byla znovu vydána (především službami nezávislými na organizované církvi). V poslední době však dochází k obnovení zájmu. Časopis *Liberty* nedávno přetiskl jednu z Jonesových přednášek v tomto duchu s názvem "Co je patriotismus ve Spojených státech" a rozeslal ji svým předplatitelům. "Každý rok uděluje NARLA [Severoamerická asociace

pro náboženskou svobodu] medaili A. T. Jonese jednomu ze svých členů, který je nejlepším příkladem Jonesova přínosu v oblasti náboženské svobody. To zahrnuje ochotu mluvit pravdu [s] mocí, uplatnit svůj talent v praktické činnosti při výzkumu, psaní, mluvení a organizování na podporu svobody a prostřednictvím praktického jednání projevit oddanost principům evangelia v rámci náboženské svobody."

(<http://religiousliberty.info/article.php?id=11>, 10. března 2010).

21. Ellen G. White, "The Approaching Crisis" (Blížící se krize), *Review and Herald Extra*, 11. prosince 1888, str. 4. George Knight v knize *A User-Friendly Guide to the 1888 Message* prezentuje myšlenku, že "adventistům sedmého dne neunikl prorocký význam Blairových zákonů". Že "vysoce emocionální rozpoložení účastníků generální konference v roce 1888" bylo do značné míry způsobeno tím, "že Adventisté cítili, ... že již stojí před koncem času." Proto "není těžké pochopit, proč někteří adventističtí vedoucí reagovali prudce a emotivně" na to, co Jones a Waggoner předkládali (s. 32-33). Ellen Whiteová však nabízí vyváženější pohled. Mnozí adventisté si možná byli intelektuálně vědomi probíhajících událostí, ale strážci "spali", "nebyli připraveni" a "neuvědomovali si hrozící nebezpečí" (op. cit., str. 4).

22. Ellen G. White, "David's Prayer" (Davidova modlitba), kázání, 8. prosince 1888, *Review and Herald*, 18. prosince 1888, s. 786-787.

23. Ellen G. White, "Our Duties and Obligations" (Naše povinnosti a závazky), *Review and Herald*, 18. prosince 1888, s. 794-795.

24. Ellen G. White, "The American Sentinel and Its Mission" (American Sentinel a jeho poslání), *Review and Herald*, 18. prosince 1888, str. 791.

25. Ellen G. White, "Revival Work in the Battle Creek Church" (Dílo duchovního oživení ve sboru v Battle Creek), *Review and Herald*, 12. února 1889, s. 106-107. "Poselství roku 1888", které Jones a Waggoner představili, velmi úzce souviselo s tématem náboženské svobody a působením Ducha svatého, který připravuje lid na to, aby obstál v Boží den. Skutečnost, že nedělní zákony byly blíže uzákoněny než kdykoli jindy v amerických dějinách, byla mocným a přesvědčivým důkazem toho, že Bůh začal vylévat pozdní déšť – poselství o Kristu, naší spravedlnosti – a že hlasité volání se chystá zaznít s nebývalou silou.

26. *Tamtéž*.

27. Ellen G. White, Rukopis 30, červen 1889; *1888 Materials*, s. 378-379. Nesmíme zapomínat, že velký protivník pracoval téměř 1500 let prostřednictvím papežské církve nejen na odstranění Božího zákona, ale také na pošlapání Ježíšovy víry, umocněné odebráním svobody svědomí: "Papežství je dobře uzpůsobeno k tomu, aby vyhovovalo všem těmto potřebám. Je připraveno pro dvě skupiny lidstva zahrnující téměř celý svět – pro ty, kteří chtějí být spaseni díky svým zásluhám, a pro ty, kteří chtějí být spaseni ve svých hříších. V tom spočívá tajemství jeho moci." Katolická církev také "odsoudila 'ty, kteří prosazují svobodu svědomí a náboženského uctívání', dále 'všechny ty, kteří tvrdí, že církev nesmí používat sílu'" (Ellen G. White, *The Great Controversy*, s. 572, 564). Poselství tří andělů se staví proti takovým falešným názorům tím, že hlásají Boží přikázání a Ježíšovu víru a že brání pro všechny svobodu svědomí, jejímž znamením je sobota.

28. Ellen G. White, "Revival Work in the Battle Creek Church" (Dílo duchovního oživení ve sboru v Battle Creek), *Review and Herald*, 12. února 1889, s. 106-107. Arthur L. White uvádí, že Týden modliteb naplánovaný od 15. do 22. prosince ve skutečnosti "probíhal měsíc" (*The Lonely Years*, str. 420).

29. Ellen G. White, Rukopis 30, 30. června 1889; *1888 Materials*, str. 367.
30. Ellen G. White, Rukopis 25, "Diary", prosinec 1888; v Arthur L. White, *The Lonely Years*, str. 421.
31. *Tamtéž*.
32. Dan T. Jones J. W. Wattovi, 1. ledna 1889. Tento popis A. T. Jonese se od mnoha jiných moderních historiků liší. Viz také: Kapitola 6, pozn. 6.
33. Ellen G. White, Rukopis 24, listopad 1888; *1888 Materials*, str. 228.
34. Tento popis je téměř totožný s tím, co Ellen Whiteová popsala v *Early Writings* (Rané spisy), když lidé následovali Krista do Nejsvětějšího místa a řekli: "Otče můj, dej nám svého Ducha. Pak na ně Ježíš vdechl Ducha svatého. V tom dechu bylo světlo, moc a mnoho lásky, radosti a pokoje" (str. 55).
35. Ellen G. White, Rukopis 30, 30. června 1889; *1888 Materials*, s. 366-369, 378-379, 381.
36. V Battle Creeku existovaly také další faktory, které některým lidem bránily vyslechnout a přijmout předkládané poselství. Byl naplánován vánoční program, do kterého se zapojilo mnoho malých dětí oblečených v kostýmech. Ellen Whiteová své obavy vyjádřila v poznámkách v deníku z 24. prosince: "V sanatoriu bylo učiněno mnoho opatření a velký počet lidí kvůli tomu nebyl přítomen [na modlitebních shromážděních Týdne]" (Rukopis 25, prosinec 1888, nepublikováno). Ellen Whiteová sdělila své obavy z velkého množství "času a práce", které bylo vynaloženo na přípravu programu: "Zatímco se vynakládalo velké úsilí na přípravu představení, konala se shromáždění, která vyžadovala nejhlubší zájem, která měla upoutat pozornost a kterých se měl zúčastnit každý člověk, aby neztratil něco z poselství, které jim Mistr poslal." Ellen Whiteová vycítila naplnění prorocké doby, v níž žili, a poselství přítomné pravdy, které bylo předáno, a naléhala na učitele, aby rozeznávali světlo, aby je mohli předat dětem: "Ach, ať jsou učitelé v sobotní školce důkladně prochnuti duchem poselství pro tuto dobu a vnesou toto poselství do veškeré své činnosti. ... Pracujte na jejich záchraně [dětí], poukazujte na Ježíše, který je tak miloval, že za ně dal svůj život. Opakujte jim vzácné ujištění, které jim dal sám Bůh (citát z Ex 34,6-7). Ježíše je třeba dětem v jednoduchosti představit jako Spasitele, který odpouští hříchy a za oponou nabízí krev svého vykoupení. ... Řekněte jim, že je marné si myslet, že se mohou sami zlepšit, nebo slibovat, že se polepší, protože to neodstraní jedinou skvrnu hříchu, ale způsob, jak získat cit pro to, co je to hřích a pravé pokání, je vrhnout sebe samé takové, jaké jsou, na prohlášení o milosrdenství a zjevenou Boží lásku" (Dopis 5, 26. prosince 1888; *Manuscript Releases*, sv. 19, s. 300-305).